

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

A7-0132/2014

19.2.2014

RAPORT

referitor la promovarea dezvoltării prin practici responsabile în afaceri, în special în ceea ce privește rolul industriilor extractive în țările în curs de dezvoltare
(2013/2126(INI))

Comisia pentru dezvoltare

Raportoare: Judith Sargentini

PR_INI

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	16
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	21

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la promovarea dezvoltării prin practici responsabile în afaceri, în special în ceea ce privește rolul industriilor extractive în țările în curs de dezvoltare

(2013/2126(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Declarația de la Addis Abeba privind dezvoltarea și gestionarea resurselor de minereuri din Africa, adoptată de prima Conferință a Uniunii Africane la nivelul miniștrilor responsabili de dezvoltarea resurselor de minereuri din octombrie 2008,
- având în vedere Viziunea africană asupra mineritului, adoptată de șefii de stat și de guverne la summit-ul UA din februarie 2009,
- având în vedere Declarația de la Lusaka a Summitului special al ICGLR de Combatere a exploatării ilegale a resurselor naturale în regiunea Marilor Lacuri din 15 decembrie 2010¹,
- având în vedere Planul de acțiune pentru implementarea Viziunii africane asupra mineritului, adoptată de cea de a doua Conferință a miniștrilor din Uniunea Africană responsabili pentru dezvoltarea resurselor de minereuri, desfășurată la Addis Abeba, în decembrie 2011,
- având în vedere cele zece principii pentru integrarea gestionării riscurilor pentru drepturile omului în negocierile contractelor dintre stat și investitori, propuse de Re prezentantul Special al Secretarului General la a 17-a sesiune a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, în mai 2011,
- având în vedere Orientările OCDE privind datoria de a asigura o aprovizionare responsabilă cu minereuri din zone afectate de conflicte și din zone cu grad mare de risc, care oferă recomandări detaliate pentru a ajuta companiile să respecte drepturile omului și să evite conflictele de finanțare prin practicile lor de aprovizionare²,
- având în vedere standardul EITI, standard internațional de transparență care garantează publicarea veniturilor guvernelor provenite din resurse naturale,
- având în vedere Declarația de la Lough Erne G8 din iunie 2013, în care șefii de stat și de guvern au reiterat importanța gestionării transparente și responsabile a resurselor naturale și a lanțului lor de aprovizionare³,
- având în vedere Declarația finală a G20, publicată la 6 septembrie 2013, în care conducătorii sprijină Inițiativa privind transparența în industriile extractive (EITI),

¹ <http://www.oecd.org/corporate/mne/47143500.pdf>

² <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/GuidanceEdition2.pdf>

³ <https://www.gov.uk/government/publications/g8-lough-erne-declaration/g8-lough-erne-declaration-html-version>

- având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare (A7-0132/2014),
- A. întrucât, în mai multe țări în curs de dezvoltare, extracția resurselor naturale reprezintă o proporție semnificativă a PIB-ului și, de multe ori, cea mai mare parte a câștigurilor valutare și a investițiilor străine;
- B. întrucât Africa deține unele dintre cele mai mari rezerve de minereuri din lume și întrucât profiturile obținute din exploatarea resurselor de minereuri ale Africii ar trebui să fie utilizate pentru a realiza ODM, pentru eradicarea sărăciei și pentru o dezvoltare și o creștere socioeconomică rapidă și amplă; întrucât, cu toate acestea, țările africane încă mai trebuie să elaboreze și să implementeze strategii coerente de transformare a exploatării resurselor naturale într-un motor de dezvoltare economică și de diversificare a economiilor;
- C. întrucât resursele naturale pot fi motoare importante de creștere economică și de dezvoltare socială dacă veniturile sunt gestionate corect și în transparență deplină;
- D. întrucât litigiile legate de petrol, gaze naturale, minereuri, lemn și alte resurse naturale, se clasează pe locul al doilea ca sursă de conflicte la nivel mondial; întrucât concurența privind resursele, precum solul și apa, este în creștere, exacerbând conflictele existente sau declanșând altele noi; întrucât gestionarea defectuoasă a resurselor funciare și naturale este agravată de degradarea mediului, creșterea populației și de schimbările climatice;
- E. întrucât, în mod paradoxal, țările cu resurse naturale bogate au adesea o evoluție mai slabă decât alte țări (fenomen cunoscut sub numele de „blestemul resurselor”) iar controlul, exploatarea, impozitarea minereurilor și comerțul cu acestea contribuie uneori la conflictele armate (problema „minereurilor din zonele de conflict”);
- F. întrucât beneficiile exploatărilor miniere pentru populațiile locale adesea nu se văd sau sunt depășite net de impactul social și de mediu negativ; întrucât beneficiile exploatărilor miniere pentru populațiile locale pot fi dezvoltate de autoritățile locale sau naționale datorită unei mai bune guvernante și a unei mai mari transparențe care să permită, astfel, anularea unui eventual impact social și de mediu negativ;
- G. întrucât evaluările impactului social și de mediu joacă un rol important în ceea ce privește protejarea drepturilor populațiilor autohtone din zonele industriei extractive;
- H. întrucât, în anul 2008, Banca Mondială a estimat că 90 % din producția de minereuri a Republicii Democratice Congo provine din activitatea micilor mineri care nu sunt înregistrați și care lucrează în zone izolate și nesigure, controlate de grupuri armate;
- I. întrucât mineritul la scară mică oferă un număr considerabile de locuri de muncă mai ales în zonele rurale; întrucât oficializarea mineritului artizanal și la scară mică este necesară pentru stimularea antreprenoriatului local/național, îmbunătățirea nivelului de trai și pentru promovarea dezvoltării integrate sociale și economice a mediului rural; întrucât caracterul neoficial al mineritului artizanal la scară mică face acest tip de minerit vulnerabil în fața criminalității organizate și a organizațiile paramilitare, aceste activități

confruntându-se cu o serie de provocări, cum ar fi munca copiilor, ce împiedică realizarea integrală a potențialului lor de dezvoltare;

- J. întrucât industria extractivă ar trebui să permită dezvoltarea sectoarelor bazate pe tehnologia de ultimă generație și pe inovație și întrucât aceasta oferă soluții în domeniu, în special cu privire la eficiența resurselor, eficiența energetică, proiectarea ecologică, îmbunătățirea performanțelor, reciclarea și economia circulară, de care trebuie să se bucure atât țările în curs de dezvoltare, cât și țările dezvoltate;
- K. întrucât Viziunea privind industria minieră în Africa oferă un cadru pentru integrarea mai coerentă și mai fermă a acestui sector de activitate în economia și societatea continentului;
- L. întrucât încălcările drepturilor omului apar foarte frecvent în industria extractivă și includ munca copiilor, violența sexuală, dispariția de persoane, încălcarea dreptului la un mediu curat, pierderea terenurilor și a mijloacelor de trai, fără negocieri sau fără despăgubiri adecvate, mutări forțate și distrugerea unor locații importante din motive rituale sau culturale;
- M. întrucât munca forțată și interzicerea sindicatelor și a drepturilor de negociere colectivă rămân preocupări majore; întrucât și standardele de sănătate și de siguranță, care sunt adesea extrem de scăzute sau lipsesc, reprezintă un motiv important de îngrijorare, mai ales în exploatarea minieră la scară mică, ce își desfășoară deseori activitatea în condiții extrem de precare;
- N. întrucât responsabilitatea de a respecta drepturile omului este un standard global de conduită așteptat de la toate întreprinderile de afaceri, oriunde își desfășoară activitatea, după cum se afirmă în Principiile directoare privind întreprinderile și drepturile omului, elaborate de Reprezentantul Special al Secretarului General al ONU pe problema drepturilor omului, a corporațiilor transnaționale și a altor întreprinderi, John Ruggie; întrucât nu există totuși un acord larg cu privire la implicațiile concrete ale acestei responsabilități, iar progresele în vederea respectării sale depline sunt grav afectate și de absența unor monitorizări, raportări, verificări și mecanisme de responsabilizare eficiente;
- O. întrucât proliferarea codurilor de conduită, a standardelor și a sistemelor de certificare având domenii de aplicare tematice diferite în domeniul responsabilității sociale a întreprinderilor (RSI) face ca aceste evaluări, comparații și verificări să fie dificile sau chiar imposibil de realizat; întrucât această proliferare are multe cauze, inclusiv angajamentul insuficient pentru funcționarea eficientă a RSI și alte subterfugii practicate de firmele care doresc să fie percepute ca responsabile din punct de vedere social și ecologic;
- P. întrucât, pentru a mări eficiența și a realiza echitatea în domeniul RSI, trebuie imperativ înlocuit actualul sistem „à la carte”, în care firmele își aleg codurile și standardele în funcție de preferințele lor, cu standarde comune la nivel de industrie;
- Q. întrucât practicile de greenwashing (ecologizare de fațadă) – care proiectează imaginea unei așa-zise acțiuni pozitive de protecție a mediului, menită să înșele publicul și să distragă atenția de la practicile dăunătoare mediului – induc în eroare consumatorii, publicul larg și autoritățile de reglementare în ceea ce privește performanțele de mediu și

subminează adoptarea unui comportament responsabil în afaceri, iar din aceste motive trebuie să fie combătute; întrucât, în general, întreprinderile care utilizează RSI ca instrument de marketing trebuie să se asigure că declarațiile făcute sunt corecte;

- R. întrucât implementarea Inițiativei privind transparența în industriile extractive (EITI) este menită să intensifice transparența în ceea ce privește gestionarea veniturilor, în scopul de a reduce potențialul de corupție și a permite o împărțire echitabilă a beneficiilor;
- S. întrucât, deși în numeroase țări africane în ultimele două decenii s-a produs o liberalizare a economiei, comerțului și investițiilor, aceste țări nu au atins un nivel semnificativ de diversificare economică și au, în medie, economii mai puțin diversificate ce sunt mai mult concentrate, de exemplu, pe exporturi cu valoare adăugată mică de minereuri și produse agricole, ambele fiind extrem de sensibile la șocurile prețurilor externe; întrucât în prezent, toate eforturile ar trebui să fie direcționate către o mai mare diversificare economică, și anume către o mai mică dependență de industriile extractive sau de exporturile agricole;
- T. întrucât Declarația de la Addis Abeba privind dezvoltarea și gestionarea resurselor minerale ale Africii îndeamnă țările africane să se asigure că acordurile de parteneriat economic (APE) și negocierile OMC per ansamblu nu limitează politica națională de dezvoltare și că liberalizarea comerțului, care poate accentua dependența de produse de bază a țărilor africane cu venituri reduse, nu produce un „efect de blocare”;
- U. întrucât, după reformele miniere din anii '80 coordonate de Banca Mondială, America Latină întreprinde noi acțiuni în direcția consolidării rolului instituțiilor statului, concentrându-se asupra priorităților naționale și a obiectivelor de dezvoltare economică;
- V. întrucât taxele de export sunt larg folosite, cu toate că multe acorduri comerciale regionale și acordurile de parteneriat economic (APE) cu UE urmăresc interzicerea acestora;
- W. întrucât unele țări ACP sunt îngrijorate de faptul că restricțiile APE privind taxele de export pot face mai dificilă urcarea pe lanțul valoric;
- X. întrucât corupția și contractele netransparente sunt larg răspândite în industria minieră;
- Y. întrucât caracterul global al lanțurilor de aprovizionare moderne au determinat ca resursele naturale ce au alimentat unele dintre cele mai brutale conflicte din lume să fie cumpărate și comercializate la nivel internațional, inclusiv de către companiile care operează în UE;
- Z. întrucât, deși binevenite, eforturile din proprie inițiativă ale companiilor de a evita aprovizionarea cu minereuri provenite din zonele de conflict nu au fost întotdeauna eficiente;
- AA. întrucât secțiunea 1502 a Legii Dodd Frank impune întreprinderilor înregistrate la Comisia pentru valori mobiliare și burse de valori din SUA (Securities and Exchange Commission – SEC), inclusiv societăților europene, să se supună obligației de diligență de a stabili dacă produsele lor conțin minereuri care au finanțat grupuri armate din RDC; și întrucât, într-o hotărâre de însoțire, SEC s-a raportat la Orientările OCDE ca reprezentând un standard credibil în materie diligență pentru întreprinderile care pun în

aplicare legislația;

AB. Întrucât eforturile de încheiere a conflictului prin prevenirea fluxului de venituri din minerit artizanal către grupurile armate au avut un succes relativ în cazul diamantelor, dar sunt necesare eforturi mai mari pentru a construi un cadru legal și instituțional robust pentru mineritul artizanal, suplimentar față de Conferința internațională privind Regiunea marilor lacuri (ICGLR);

Mineritul și dezvoltarea durabilă

1. constată cu îngrijorare că mineritul nedurabil poate avea un uriaș impact negativ asupra mediului și a societății, în special în Africa;
2. subliniază faptul că la nivel global explozia prețurilor la produsele de bază, alimentată de cererile economiilor emergente, oferă o mare oportunitate pentru țările în curs de dezvoltare bogate în resurse, în special în Africa, de a-și mări veniturile și de a le canaliza în dezvoltare, în interesul popoarelor lor; sprijină politicile naționale care vizează acest lucru; subliniază că reformele legislative și de reglementare sunt adesea cruciale și subliniază faptul că domeniul de aplicare al politicilor necesare nu ar trebui limitat prin acorduri comerciale și de investiții;
3. subliniază faptul că, în afară de generarea de venituri guvernamentale care pot fi utilizate pentru dezvoltare, industriile extractive ar trebui să contribuie la dezvoltare prin crearea de legături cu economia locală, de exemplu, prin ocuparea forței de muncă și formarea profesională a persoanelor de la nivel local, achiziționarea de bunuri și servicii locale, prelucrarea locală a materialelor extrase și participarea la eforturile de dezvoltare a industriilor locale care utilizează materiale prelucrate sau neprelucrate sau care pot beneficia de prezența companiilor extractive în alte moduri; îndeamnă statele membre ale Uniunii Africane să implementeze sistematic Viziunea africană asupra mineritului; este convins că în aceste moduri se poate accelera foarte mult realizarea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului; în acest sens, subliniază necesitatea de a promova principiile dezvoltării durabile, bazate pe minerit responsabil față de mediu și societate;
4. invită țările în curs de dezvoltare să își actualizeze cooperarea regională, dezvoltarea și adoptarea unor norme comune de mediu, sociale, de sănătate și de siguranță și a unor norme pentru sectorul minier, inclusiv pentru mineritul artizanal și la scară mică (ASM);
5. subliniază necesitatea unei abordări regionale și internaționale în combaterea exploatării ilegale a resurselor naturale; încurajează țările în curs de dezvoltare să ia măsuri în vederea oficializării mineritului artizanal și la scară mică, pentru a îmbunătăți nivelul de trai, a asigura salarii decente și pentru a integra sectorul mineritului artizanal și la scară mică în economia rurală și națională, furnizând în același timp sprijin financiar și tehnic accesibil pentru acest obiectiv și asigurând un regim juridic care conferă celor care practică acest tip de minerit teren suficient și siguranța posesiei; solicită UE să ajute țările în curs de dezvoltare să își mărească capacitatea la nivel local de a desfășura sisteme de urmărire și de certificare înainte de a aplica interzicerea transportului de minereuri neconforme;
6. subliniază eforturile UE de a sprijini o mai amplă dezvoltare instituțională și consolidare a

capacităților în guvernele țărilor-gazdă, astfel încât să se stabilească cadrul instituțional și legislativ necesar pentru gestionarea și alocarea veniturilor din industriile extractive (IE), într-un mod transparent și eficient; subliniază, de asemenea, parteneriatele dezvoltate între Uniune și Banca Africană de Dezvoltare; în special, îndeamnă UE să acorde un rol prioritar asistenței pentru elaborarea legislației și a politicii fiscale, astfel încât să maximizeze beneficiile locale și naționale de dezvoltare a industriilor extractive (IE), care să conducă la crearea de locuri de muncă locale, salarii pentru angajați și familiile acestora, precum și legături mai ample între întreprinderile mici și mijlocii și lanțul de aprovizionare asociat cu dezvoltarea IE;

7. subliniază, în conformitate cu principiul dreptului la proprietate, că comunitățile locale ar trebui să participe la planificarea și dezvoltarea proiectelor legate de resursele naturale, care ar trebui evaluate din perspectiva lanțurilor de aprovizionare locale și a ocupării forței de muncă din comunitatea locală;
8. consideră că este esențial să fie recunoscute și protejate drepturile și culturile tradiționale ale popoarelor indigene în cadrul dezvoltării industriilor extractive și să li se asigure participarea prealabilă și în cunoștință de cauză;
9. subliniază necesitatea de a se asigura că victimele încălcărilor legislației sociale sau de mediu de către companiile multinaționale au acces efectiv la justiție;
10. subliniază că, în contextul în care legislația națională din țările în curs de dezvoltare nu apără în mod corespunzător drepturile omului de infrațiunile specifice întreprinderilor, Cadrul „ocrotire, respectare și compensare” al ONU oferă un set de principii cuprinzător și util pentru protecția drepturilor omului și respectarea, de către întreprinderi, a acestor drepturi;
11. solicită implementarea eficientă a Cartei africane a drepturilor omului, care include dispoziții privind întrebuințarea bogățiilor și a resurselor naturale, precum și principii în vederea unor compensații adecvate;
12. solicită țărilor în curs de dezvoltare să ratifice convențiile privind drepturile omului și instrumentele relevante pentru sectorul minereurilor și, apoi, să le implementeze, printre altele, autorizând instituțiile publice în domeniul drepturilor omului să monitorizeze punerea în aplicare a standardelor în materie de drepturile omului cu privire la minerit și dezvoltând instrumente și metodologii în vederea integrării aspectelor legate de sănătate și de drepturile omului în procedurile de evaluare a impactului;
13. constată cu îngrijorare că, potrivit lui John Ruggie, Raportorul Special al ONU pentru drepturile omului, aproximativ două treimi din încălcările drepturilor omului la nivelul companiilor provin din sectoarele petrolului, gazelor și mineritului; subliniază faptul că statele membre ale UE și comunitatea internațională au datoria, în temeiul legislației internaționale și europene privind drepturile omului, să se asigure că acele companii care operează în jurisdicția lor nu cauzează sau contribuie la abuzuri ale drepturilor omului, în mod direct sau indirect, prin activitățile lor;
14. își exprimă îngrijorarea cu privire la condițiile de muncă din mineritul la scară mică, unde multe locuri de muncă sunt precare și departe de standardele internaționale și naționale de

muncă, și unde se estimează că rata accidentelor este de șase sau șapte ori mai mare decât în mineritul la scară mai mare; solicită guvernelor țărilor în curs de dezvoltare și companiilor miniere să aplice standardele fundamentale de muncă, în conformitate cu Convențiile OIM pentru a asigura locuri de muncă decente și sigure pentru toți lucrătorii din acest sector, inclusiv în Convenția privind siguranța și sănătatea în mine;

15. invită statele membre ale UE să crească asistența pentru combaterea muncii copiilor în minerit și să sprijine angajamentele OIM de a sigura oportunități educaționale și perspective alternative de generare a veniturilor, în scopul de a exclude copiii din activitățile de minerit;
16. salută faptul că instituțiile financiare internaționale au dezvoltat metode pentru a se asigura că investitorii în minereuri efectuează evaluarea impactului asupra mediului (EIM) și evaluarea impactului social (EIS); remarcă însă că, având în vedere constrângerile financiare și cele în materie de resurse umane, consolidarea capacităților în țările în curs de dezvoltare dedicate îndeplinirii acestor cerințe rămâne o provocare; solicită, prin urmare, UE să își actualizeze asistența tehnică pentru a permite țărilor în curs de dezvoltare să instituie practici de evaluare sistematică a sănătății, a riscurilor sociale și de mediu, conținând dispoziții ce vizează participarea publică efectivă;
17. subliniază rolul Grupului Băncii Mondiale în dezvoltarea practicilor responsabile în afaceri; reamintește nevoia de a îmbunătăți modul de a împărtăși și de a pune în aplicare cunoștințele privind edificarea unor instituții care doresc o mai mare integritate, de a pune la dispoziția cetățenilor mijloacele de acțiune pentru ca guvernele să fie mai eficiente și să îi țină la curent într-o mai mare măsură;
18. solicită autorităților să interzică explorarea și exploatarea minereurilor în parcurile naționale și în siturile care fac parte din patrimoniul mondial și solicită, totodată, întreprinderilor să își asume angajamentul de a nu desfășura astfel de activități de explorare și exploatare;
19. consideră că industria minieră ar putea și ar trebui să aducă contribuții valoroase la atenuarea schimbărilor climatice, prin transfer de tehnologie și investiții responsabile; subliniază, în special, că societățile miniere la scară largă pot oferi know-how pentru reducerea emisiilor în sectorul minier de dimensiuni mici și mijlocii; reiterează solicitarea UE de urmărire încheierea unor acorduri privind finanțarea combaterii schimbărilor climatice, transferul de tehnologie și consolidarea capacităților și pentru a îmbunătăți asistența pentru țările în curs de dezvoltare în vederea reducerii emisiilor de CO₂;
20. subliniază necesitatea unei legislații europene puternice privind divulgarea de informații nefinanciare de către unele companii mari, inclusiv obligația ca aceste companii să dovedească diligența necesară, impusă de riscuri, ținând cont de întregul lor lanț de aprovizionare;

Rolul sectorului privat

21. solicită aplicarea efectivă a Declarației OIM privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă, a Orientărilor OCDE pentru întreprinderile multinaționale, a Pactului global al ONU și a principiilor directoare ale ONU privind întreprinderile și drepturile

omului, prin mecanisme comune la nivel de industrie;

22. solicită Serviciului European de Acțiune Externă și Comisiei să se asigure că funcționarii comerciali ai UE, dacă aceștia fac parte din delegațiile UE, beneficiază de formare periodică în materie de RSI;
23. solicită Comisiei să promoveze activ comportamentul comercial responsabil în rândul întreprinderilor din UE care își desfășoară activitatea în străinătate, asigurând respectarea strictă a tuturor obligațiilor juridice, îndeosebi a standardelor și normelor internaționale din domeniul drepturilor omului, muncii și mediului;
24. subliniază faptul că domeniul tematic de aplicare a diferitelor scheme de implementare a responsabilității sociale a întreprinderilor (RSI) este de multe ori selectiv, ceea ce se aplică și problemelor sociale și de mediu; consideră că o astfel de abordare fragmentată este în detrimentul evaluării performanței globale sustenabile a unei întreprinderi; consideră că, deși aceste cadre generale au dezvoltat o înțelegere și un limbaj comune privind principiile RSI, ele ar trebui să constituie, de asemenea, baza pentru standarde internaționale comune la nivel de industrie pentru ceea ce constituie o întreprindere responsabilă din punct de vedere social;
25. subliniază, de asemenea, că inițiativele în materie de RSI nu trebuie considerate drept substitut pentru responsabilitatea guvernului față de cetățenii săi în ceea ce privește asigurarea infrastructurii de bază și a altor bunuri publice, dar ar trebui, în schimb, să o completeze;

Comerțul internațional și regimurile de investiții

26. invită UE să folosească relațiile comerciale și de investiții cu principalele țări partenere (de exemplu SUA, China, Japonia, Brazilia și India) pentru a promova un dialog privind RSI; îndeamnă de asemenea, UE să efectueze evaluări de impact asupra dezvoltării durabile ale acordurilor comerciale propuse, înainte de intrarea în faza de negociere; afirmă necesitatea unor tratate de investiții care să încurajeze practici RSI pozitive și raportarea privind RSI;
27. ia act de faptul că regimul actual al comerțului și investițiilor internaționale limitează capacitatea țărilor în curs de dezvoltare de a utiliza întreaga gamă de instrumente ce au fost anterior folosite de țările care acum sunt dezvoltate, ca parte a strategiilor lor de industrializare; subliniază că acordurile comerciale ar trebui să respecte nevoile țărilor în curs de dezvoltare de a-și diversifica economiile și de a-și moderniza tehnologiile;
28. recunoaște importanța investițiilor străine directe pentru creșterea industrială și constată că termenii excesiv de generoși pentru investițiile străine directe (ISD) în minerit oferite de țările în curs de dezvoltare în anii '80 și '90, în combinație cu administrarea deficitară pe plan intern, corupția, absența responsabilității și cadrul normativ insuficient le-au împiedicat pe acestea să obțină o parte echitabilă din profiturile din exploatarea resurselor naturale și, prin urmare, au privat aceste țări de resurse atât de necesare pentru dezvoltarea lor economică și socială;
29. împărtășește preocuparea exprimată de Reprezentantul Special al ONU pentru afaceri și

drepturile omului, privind faptul că metodele actuale de protejare a drepturilor investitorilor în contracte și acorduri internaționale limitează capacitatea statelor de a proteja drepturile omului; subliniază necesitatea de a echilibra drepturile investitorilor cu obligațiile în materie de dezvoltare umană sustenabilă;

30. îndeamnă UE și statele sale membre să aplice cele zece principii ale Reprezentantului Special al ONU pentru afaceri și drepturile omului, care urmăresc să integreze gestionarea riscurilor la adresa drepturilor omului în cadrul negocierilor privind contractele între state și investitori, astfel încât să se asigure că clauzele de stabilizare nu compromit protecția și respectarea drepturilor omului; invită UE să sprijine consolidarea capacităților în țările în curs de dezvoltare pentru negocierea și aplicarea drepturilor omului și a clauzelor de dezvoltare durabilă în acordurile de investiții;
31. subliniază faptul că cerințele de performanță care vizează creșterea legăturilor dintre investitorii străini și producătorii locali sunt un semn distinctiv al politicii industriale; subliniază faptul că acordurile de investiții ar trebui să permită utilizarea cerințelor vizând transferul de conținut și de tehnologie locale, pentru a încuraja firmele străine să stabilească legături ascendente și descendente și să contribuie la dezvoltarea economică a țării gazdă;
32. încurajează țările africane să își intensifice eforturile de integrare regională, astfel încât să îndeparteze o parte dintre barierele intraafricane din calea industrializării pe bază de minereuri;
33. subliniază faptul că taxele la export sunt permise în cadrul regimului OMC și pot fi parte a unei strategii politice vizând dezvoltarea industriilor interne de fabricare și de prelucrare;

Beneficii în urma veniturilor

34. îndeamnă UE să asiste țările în curs de dezvoltare în negocierea acordurilor de investiții care vor aduce beneficii sociale sustenabile și condiții socioeconomice mai bune; subliniază că, prin presiunile asupra guvernelor din țările în curs de dezvoltare pentru a minimiza impozitele și redevențele, companiile miniere afectează negativ capacitatea fiscală a statului, în timp ce, în schimb, „creșterea tarifelor”, aplicată de UE la produse finite face mult mai dificil pentru țările în curs de dezvoltare producătoare de materii prime să prelucreze și să producă produse cu valoare adăugată pentru export;
35. subliniază necesitatea de a negocia și de a aplica acorduri fiscale cu țările în curs de dezvoltare pentru a se asigura că întreprinderile multinaționale își plătesc impozitele în mod echitabil; solicită, în sens mai larg, UE să mărească sprijinul pentru asistarea țărilor în curs de dezvoltare în reformele fiscale și consolidarea administrațiilor fiscale, astfel încât să se permită dobândirea, gestionarea și partajarea adecvată a veniturilor provenite din minereuri, precum și să instituie acorduri de liber schimb care să elimine creșterea tarifelor la produsele finite selectate care ar putea împiedica prelucrarea și fabricarea de produse din minereuri cu valoare adăugată, împiedicând, astfel, strategia de diversificare economică a țărilor în curs de dezvoltare;
36. subliniază că fluxurile ilicite de capital din Africa sunt legate de secretul din jurul contractelor de exploatare minieră și de regimurile fiscale; consideră așadar, că lupta

împotriva evaziunii fiscale și a paradisurilor fiscale ar trebui să rămână o prioritate;

37. este preocupat de modul în care se pot acorda concesiuni companiilor miniere și de problemele pe care le-ar putea provoca acest lucru, inclusiv exproprierea, privarea de mijloace de trai și problemele oamenilor cu privire la drepturile de utilizare și drepturile funciare; cere autorităților să delimiteze „zone interzise” pentru concesiunile în zonele protejate ecologic prin lege sau care au o concentrație mare de mineri artizanali și să facă acest lucru înainte de a acorda concesiunile, pentru a evita tulburările și problemele cu comunitățile locale și companiile miniere; de asemenea, solicită autorităților să creeze o capacitate în vederea organizării unor consultări cu comunitățile locale, să evalueze corect solicitările de concesiuni, să monitorizeze siturile și să evalueze impactul mineritului înainte de a acorda concesiunile; solicită autorităților să se asigure că concesiunile miniere artizanale sunt oficializate și recunoscute în mod corespunzător de către state, inclusiv în cazurile în care statele se îndreaptă spre mineritul industrial;
38. salută revizuirea recentă a Directivei contabile și a Directivei privind transparența, prin care sunt introduse obligații de raportare privind plățile către guvern în cazul industriilor extractive și al industriilor de exploatare forestieră; îndeamnă statele membre să pună cu rapiditate în aplicare aceste directive; solicită ca datele colectate cu privire la venituri să fie disponibile într-un format cât mai deschis și accesibil cu putință;
39. invită autoritățile să se asigure că autorizațiile în domeniul minier și alte active sunt acordate sau vândute în cadrul unor proceduri de achiziții deschise și competitive; invită autoritățile să publice contractele, inclusiv anexele, hărțile și toate detaliile financiare, pentru a combate, astfel, cazurile de corupție; invită autoritățile și întreprinderile vizate să alcătuiască o listă completă a părților interesate din cadrul tuturor întreprinderilor miniere, în special în cazul unor noi tranzacții, și o listă completă a celor care beneficiază sistematic de pe urma acestor tranzacții, cu scopul de a combate, astfel, corupția; invită autoritățile și întreprinderile să se asigure că toate plățile către guvern sunt publicate și accesibile publicului larg; îndeamnă UE să solicite companiilor extractive înregistrate în Europa să publice toate contractele încheiate;
40. invită autoritățile să investigheze acuzațiile grave de corupție din sectorul minier și, după caz, să urmărească vinovații în justiție, să înghețe fondurile sau să refuze continuarea tranzacțiilor; solicită ca evaluările riscurilor de corupție să aibă în vedere proceduri de confiscare a activelor și de punere în vânzare a activelor confiscate, implicarea persoanelor fizice și a întreprinderilor în calitate de intermediari în „concesiuni speculative” (în special în cazul în care acești intermediari au relații binecunoscute cu autoritățile statului), vânzarea activelor sub valoarea lor de piață și vânzarea activelor fără organizare de licitații (în special atunci când activele au o importanță economică majoră sau procedurile de achiziții sunt, din alte considerente, obligatorii); invită autoritățile să se asigure că cumpărătorii finali ai acestor active sunt trași la răspundere pentru intermediarii cu care au intrat în parteneriat;

Ruperea legăturilor dintre conflictele armate și exploatarea minieră

41. ia act cu preocupare de faptul că exploatarea resurselor naturale de mare valoare, inclusiv a petrolului, gazelor naturale, minereurilor și lemnului, reprezintă o sursă majoră de

conflicte în lume; consideră că, pentru a avea șorți de izbândă, strategiile de prevenire a conflictelor trebuie să abordeze următoarele aspecte: angajamentul insuficient al comunităților în procesul de dezvoltare a industriilor extractive; împărțirea neadecvată a beneficiilor; consecințele negative la nivel economic și social și asupra mediului; gestionarea necorespunzătoare a fondurilor; corupția; rolul armatelor și al grupărilor rebele; cadrele instituționale și legale neadecvate de administrare a dezvoltării industriilor extractive; neacordarea de atenție aspectelor legate de resursele naturale în acordurile de pace;

42. împărtășește Viziunea privind industria minieră în Africa, potrivit căreia un sector minier responsabil față de societate și față de mediu, transparent și favorabil incluziunii, care asigură comunităților beneficii durabile, este esențial pentru abordarea impacturilor adverse ale sectorului minier și contribuie la evitarea conflictelor apărute în urma exploatării minereurilor; în acest context, solicită proceduri guvernamentale transparente și participative la toate nivelurile, în vederea evaluării impactului mineritului asupra mediului și a societății;
43. subliniază faptul că minereurile din zone de conflict reprezintă o provocare importantă în ceea ce privește drepturile omului; evidențiază că buna guvernare, inclusiv practicile de bună gestionare și control al mediului și respectarea standardelor sociale, sunt esențiale pentru combaterea problemei minereurilor din zonele de conflict;
44. subliniază faptul că majoritatea inițiativelor la nivel internațional legate de minereurile din zonele de conflict au drept obiectiv să încurajeze un comportament responsabil al industriilor care cumpără minereurile, de exemplu, prin intermediul sistemelor de certificare a topitoarelor; solicită includerea aspectelor relevante ale drepturilor omului în toate programele de certificare în conformitate cu standardele internaționale, cum ar fi cele stabilite de Orientările OCDE privind datoria de a asigura o aprovizionare responsabilă cu minereuri din zone afectate de conflicte și din zone cu grad mare de risc;
45. subliniază că, pentru ca inițiativele antreprenoriale în curs legate de minereurile din zonele de conflict să reușească să ducă la ruperea legăturilor dintre conflictele armate și exploatarea minieră și să respecte standardele internaționale stabilite de OCDE, ar trebui adoptate acte legislative la nivel european pentru a reglementa inițiativele în cauză și întreprinderile care utilizează și comercializează resursele naturale vizate și își desfășoară activitatea în UE; prin urmare, solicită Comisiei să prezinte acte legislative obligatorii privind minereurile din zonele de conflict;
46. subliniază că este necesar un regulament UE care să impună întreprinderilor care utilizează și comercializează minereuri și resurse naturale provenind din zone afectate de conflicte și din zone cu grad ridicat de risc să efectueze verificările necesare în conformitate cu Orientările OCDE privind datoria de a asigura o aprovizionare responsabilă cu minereuri din zone afectate de conflicte și din zone cu grad mare de risc și care să completeze Directiva contabilă și Directiva privind transparența revizuite ale UE în ceea ce privește divulgarea de informații financiare și nefinanciare de către marile companii, precum și dispozițiile din Legea Dodd Frank legate de minereurile din zonele de conflict; în special, consideră că actele legislative în cauză ar trebui:

- a. să creeze, pentru toate întreprinderile din amonte care își desfășoară activitatea în UE și utilizează și comercializează resurse naturale provenind din zone afectate de conflicte și din zone cu grad ridicat de risc și pentru toate întreprinderile din aval care introduc pentru prima dată pe piața europeană produsele în cauză, obligativitatea din punct de vedere juridic de a efectua verificările necesare ale lanțului de aprovizionare pentru a identifica și atenua riscurile de finanțare a conflictelor și cazurile de încălcare a drepturilor omului;
 - b. să se bazeze pe instrumentele internaționale relevante, printre care se numără Carta Internațională a Drepturilor Omului, completată ulterior de tratate și standarde internaționale privind drepturile omului (cum ar fi, Principiile orientative ale ONU privind activitatea economică și drepturile omului și Cadrul ocrotire, respectare și compensare al ONU), tratatele de bază ale Organizației Internaționale a Muncii (OIM), dreptul umanitar și penal internațional și Orientările OCDE privind datoria de a asigura o aprovizionare responsabilă cu minereuri din zone afectate de conflicte și din zone cu grad mare de risc;
 - c. să se aplice, fără excepție, tuturor segmentelor lanțului de aprovizionare și tuturor resurselor naturale produse în zone afectate de conflicte și în zone cu grad mare de risc;
 - d. să se bazeze pe o abordare orientată asupra riscurilor, care impune companiilor să evalueze consecințele existente și posibile ale activităților lor și să atenueze riscurile identificate;
 - e. să prevadă obligația de efectuare de audituri independente în mod regulat și declararea publică a eforturilor întreprinderii în ceea ce privește efectuarea verificărilor necesare;
 - f. să definească cerințele legate de evaluarea riscurilor pentru întreprinderi și de cadrul de gestionare;
 - g. să prevadă un regim de sancțiuni pentru cazurile de nerespectare a obligațiilor în materie de efectuare de verificări ale riscurilor cu care se confruntă lanțul de aprovizionare;
 - h. să fie comparabile cu obligațiile care decurg din Legea Dodd Frank, astfel încât întreprinderile care îndeplinesc obligațiile UE în materie de aprovizionare responsabilă să le îndeplinească automat și pe cele impuse de legislația Statelor Unite;
47. subliniază că legislația UE în materie de efectuare a verificărilor necesare ar trebui să facă parte dintr-o abordare mai amplă și complementară, care să abordeze cauzele care stau la baza conflictelor și vulnerabilității, și să fie completată de programe de ajutor pentru dezvoltare, care să vizeze aspecte legate de guvernanta și de reforma sistemului de securitate, precum și consolidarea capacității autorităților și comunităților locale de a-și gestiona propriile resurse naturale în mod durabil și în beneficiul populației locale;
48. invită UE să sprijine consolidarea capacităților în țările în curs de dezvoltare bogate în minereuri și să elaboreze programe de aprovizionare care nu alimentează conflicte;

49. îndeamnă țările în curs de dezvoltare să pună în aplicare legislația națională privind efectuarea verificărilor necesare, incluzând Orientările OCDE privind datoria de a asigura o aprovizionare responsabilă printre cerințele Codului minier național;
50. îndeamnă SEAE să promoveze un dialog cu principalele țări partenere (de exemplu, China, Japonia, Brazilia, India și Africa de Sud) privind importanța politicilor comerciale care respectă principiul „datoriei de a proteja”, în general, și principiile directoare ale ONU și, în special, cadrul OCDE;
51. solicită statelor membre să ofere consultanță companiilor europene cu privire la strategiile de atenuare a riscurilor atunci când își desfășoară activitatea în zone cu grad ridicat de risc și în zone de conflict, în scopul de a le ajuta să își continue activitățile în astfel de zone, atunci când acest lucru este și în interesul populației locale;
52. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Țările care importă minereuri de foarte mult timp, cum ar fi Statele Unite, Japonia și țările europene se confruntă cu o concurență tot mai acerbă în ceea ce privește accesul la aprovizionarea cu resurse de minereuri strategice și securitatea acestora. Această situație le oferă țărilor în curs de dezvoltare oportunitatea de a profita de resursele cu care au fost înzestrate de natură.

Cererea mondială fără precedent de minereuri și alte resurse naturale reprezintă o oportunitate unică pentru sectorul minier de a contribui la dezvoltarea sustenabilă, însă, în același timp, creează numeroase provocări pentru țările în curs de dezvoltare. Exploatarea resurselor naturale de înaltă calitate, inclusiv a petrolului, gazelor naturale, minereurilor și lemnului, reprezintă o sursă majoră de conflicte în lume, îndeosebi în condițiile în care concurența acerbă pentru resurse din ce în ce mai insuficiente, precum solul și apa, se intensifică. Această situație este agravată de degradarea mediului, creșterea populației și schimbările climatice. Gestionarea defectuoasă a resurselor funciare și naturale contribuie la noi conflicte și împiedică soluționarea pașnică a conflictelor în curs.

În general, pentru a se asigura că mineritul devine un factor pozitiv în cadrul procesului de dezvoltare al țărilor în curs de dezvoltare, raportoarea consideră că este necesară o strategie cuprinzătoare, care să abordeze, printre altele, următoarele aspecte problematice: cauzele care stau la baza conflictelor finanțate de pe urma minereurilor; gestionarea optimă a consecințelor sociale, umane și de mediu ale mineritului și sprijinirea și integrarea în cele mai bune condiții a mineritului artizanal și a mineritului la scară mică. Alte aspecte-cheie care trebuie abordate: caracterul inițiativelor legate de responsabilitatea socială a întreprinderilor și stadiul în care se află acestea; problema păstrării, gestionării și împărțirii veniturilor provenite de pe urma minereurilor; optimizarea legăturilor create în jurul minereurilor și a implicațiilor comerțului internațional și optimizarea normelor de investiții privind industrializarea bazată pe minereuri.

Mineritul și dezvoltarea durabilă

În timp ce, în țările UE, productivitatea resurselor este din ce în ce mai ridicată, țările în curs de dezvoltare depun eforturi pentru a aborda consecințele de mediu ale exploatărilor din ce în ce mai numeroase, întrucât consecințele asupra mediului ale utilizării resurselor trebuie gestionate de acestea. Astfel, mineritul poate pune în pericol realizarea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului. Practic, multe dintre problemele de mediu asociate cu mineritul sunt rezultatul contaminării apelor de suprafață și a apelor subterane și a concurenței pentru acestea, ceea ce poate compromite traiul comunităților de agricultori și/sau pescari. Mineritul poate atrage după sine și despăduriri, eroziunea solului, degradarea terenurilor, poluarea aerului și distrugerea ecosistemului, contribuind totodată într-o foarte mare măsură la încălzirea globală.

De asemenea, operațiunile miniere au un impact social negativ, putând duce la tensiuni și conflicte în zonele miniere. De exemplu, strămutările, evacuările forțate și relocarea sunt caracteristici comune ale activităților miniere. Activitățile miniere concurează pentru spațiu cu alte utilizări ale terenurilor, cum ar fi agricultura, putând, prin urmare, pune în pericol traiul comunităților locale etc.

Întrucât companiile transnaționale sunt actori importanți în țările în curs de dezvoltare, raportoarea consideră că țările lor de origine și diferitele părți interesate ar trebui să își asume responsabilitatea socială în ceea ce le privește, în special în cazul în care își desfășoară activitatea în țări cu sisteme de guvernare mai puțin dezvoltate, care nu dispun de capacități de negociere. Cu toate acestea, este la fel de important ca țările în curs de dezvoltare să pună în aplicare reforme pentru a asigura mineritul sustenabil, întrucât, pentru a garanta drepturi în domeniile mediului, economic, social și al muncii, este nevoie de procese de guvernare, instituții și sisteme democratice.

Rolul sectorului privat

În prezent, există numeroase inițiative de responsabilitate socială a întreprinderilor (RSI) la nivel internațional, fie ale guvernelor, cu ajutorul organizațiilor interguvernamentale, fie ale sectorului privat sau ale organizațiilor societății civile. Cu toate acestea, conceptul nu a fost definit în mod clar până în prezent, prin urmare face obiectul a diferite interpretări și obiective. De asemenea, în prezent există sute de inițiative RSI, însă doar unele dintre ele sunt cadre internaționale utilizate la scară largă care acoperă toate cele trei dimensiuni (socială, de mediu, economică) ale dezvoltării durabile a RSI. Prin urmare, acestea nu sunt deloc comparabile. O astfel de abordare fragmentată, care abordează doar câteva aspecte legate de comportamentul etic al întreprinderilor, contribuie la lipsa generalizată a transparenței în ceea ce privește performanța durabilă a întreprinderii în general.

În plus, în timp ce unele dintre inițiative reprezintă un important pas înainte în vederea abordării problemei corupției în sectoarele extractive, cum ar fi Inițiativa privind transparența în industriile extractive (EITI), sau în vederea introducerii practicilor etice în întreprinderi, cum ar fi Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale (ICMM), ele nu au adus încă îmbunătățiri majore, întrucât nu există mecanisme de punere în aplicare și nici procese clare pentru a răspunde în cazurile de încălcare a standardelor.

Astfel, raportoarea consideră că proliferarea actuală a abordărilor și standardelor pe bază voluntară la diferite niveluri (național, internațional, general, specific în funcție de sector) creează, inevitabil, deficiențe în ceea ce privește mecanismele de asumare a responsabilității, monitorizarea și transparența eficiente pentru consumatori, investitori și factorii de decizie. În acest context, există două modalități principale de consolidare a inițiativelor de responsabilitate socială a întreprinderilor.

În primul rând, raportoarea consideră că este esențial ca acțiunile să nu se limiteze la o abordare bazată pe voluntariat; solicită, prin urmare, implementarea celor patru inițiative interguvernamentale ample de RSI care se bucură de sprijinul ridicat declarat al guvernelor la scară internațională. Acestea sunt: Declarația OIM cu privire la principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă, Orientările OCDE pentru întreprinderile multinaționale (MNE), inițiativa „Global Compact” a ONU și Principiile orientative ale ONU privind activitatea economică și drepturile omului (UNGP). Până în prezent, acestea au fost inițiative pe bază voluntară care au fost esențiale pentru dezvoltarea unui consens și a unui limbaj comun privind RSI. Până în prezent, însă, aceste inițiative s-au dovedit ineficiente, necontribuind într-o foarte mare măsură la realizarea obiectivelor sociale și de mediu la nivel mondial, ca urmare a faptului că nu au un caracter executoriu.

Comerțul internațional și regimurile de investiții

Din punct de vedere istoric, atât spațiul, cât și flexibilitatea normelor internaționale privind impozitarea, subvențiile, restricțiile la export, cerințele legate de performanță pentru firmele străine și drepturile de proprietate intelectuală erau exploatate de țări care puneau în aplicare politici de dezvoltare industrială la nivel național. Cu toate acestea, actualul regim internațional ce vizează comerțul și investițiile a accentuat dificultățile țărilor în curs de dezvoltare în ceea ce privește urmărirea intereselor lor naționale și a obiectivelor de dezvoltare durabilă.

De altfel, la sfârșitul anilor 1980, începerea procesului amplu de liberalizare economică, comercială și a investițiilor, stimulat inițial de condițiile impuse de Banca Mondială și de FMI, avea drept scop promovarea unui nou val de investiții străine în industria minieră. Liberalizarea în cauză a accentuat însă vulnerabilitățile la nivel structural ale țărilor în curs de dezvoltare producătoare de minereuri. În special, în timp ce investițiile străine au dat un nou impuls și au extins producția și exportul de minereuri, contribuția lor la dezvoltarea socială și economică a fost contestată în multe țări africane bogate în minereuri. Astăzi, în locul diversificării economice, acestea au în general economii mai puțin diversificate mai concentrate, de exemplu, asupra minereurilor cu valoare adăugată mică și asupra exporturilor agricole, ambele extrem de sensibile la șocurile externe ale prețurilor.

O altă provocare care trebuie abordată este menționată în studiul desfășurat de Societatea Financiară Internațională (SFI) și de Raportorul special al ONU pentru activitatea economică și drepturile omului, intitulat „Clauzele de stabilitate și drepturile omului” (mai 2009), care menționează că anumite tipuri de contracte private între investitori și țările gazdă ar putea constrânge capacitatea statului de a proteja drepturile omului. În special, studiul a scos la iveală faptul că acordurile din sectorul minier conțin cele mai constrângătoare clauze, care fie scutesc investitorii străini de aplicarea noii legislații sociale și de mediu, fie impun statului gazdă să compenseze investitorul pentru costurile legate de respectarea acesteia.

În condițiile în care experiența la nivel mondial a demonstrat că tranziția reală - de la un exportator de resurse primare la un lider ce folosește tehnologii înalte - necesită dezvoltarea unor legături dinamice în toate etapele lanțului minereurilor, raportoarea consideră că prevederea cerințelor în materie de performanță, conținutul local minim și cerințele de transfer de tehnologie în contracte, acorduri de autorizare și de investiții ar putea contribui la integrarea sectorului primar în economia națională și regională în general. Astfel, acordurile de investiții ale UE ar trebui elaborate astfel încât să asigure un echilibru corect între drepturile și obligațiile investitorilor, lăsând țărilor în curs de dezvoltare posibilitatea de a contribui la politici pentru a-și putea urmări propriile obiective de dezvoltare.

Taxarea este cel mai folosit instrument comercial care are drept scop să sprijine industrializarea și să protejeze industriile emergente. Reducerea taxelor s-a aflat în centrul liberalizării comerțului din anii 1980. De asemenea, acordurile de parteneriat economic (APE) interimare conțin liste restrânse de produse sensibile care nu pot face obiectul eliminării taxelor, însă conțin dispoziții restrânse privind protejarea industriilor emergente. Țările ACP și-au exprimat în nenumărate rânduri preocupările în acest sens și ar trebui să se țină seama de acestea. Într-adevăr, taxele industriale nu sunt singurul instrument și nici o soluție magică

pentru promovarea diversificării și actualizării tehnologiei, însă raportoarea consideră că țările în curs de dezvoltare au nevoie de acestea pentru a putea iniția procesul de actualizare a tehnologiilor și pentru a sprijini, astfel, diversificarea și îmbunătățirile tehnologice.

De asemenea, în condițiile în care unele dintre țările ACP și-au exprimat preocupările legate de restricțiile APE legate de taxele la export, raportoarea consideră ce, deși taxele la export nu conduc automat la dezvoltarea industriilor naționale de producție și prelucrare, acestea reprezintă totuși un instrument fiabil pentru dezvoltare și diversificare economică. În plus, un sistem de taxe la export progresiv și bine pus la punct ar putea juca rolul unui instrument de stabilizare a veniturilor, vizând câștigurile facile și atenuând impactul negativ al scăderii prețurilor asupra veniturilor producătorilor.

Mai general, strategiile trebuie să introducă structuri rentabile de acordare a licențelor și de impozitare care să crească fluxurile de venituri pentru a stimula dezvoltarea economică la scară largă. Astfel, raportoarea consideră că asistența acordată de UE în favoarea guvernantei fiscale în țările în curs de dezvoltare reprezintă o dimensiune importantă a strategiei cuprinzătoare ce vizează să transforme „blestemul resurselor” în „binecuvântarea resurselor” în vederea eradicării sărăciei.

Pe deasupra, raportoarea consideră că, pentru ca beneficiile să fie împărțite în mod echitabil și corect, autorizațiile de minerit și alte active ar trebui vândute sau acordate în cadrul unor procese de achiziții deschise și competitive.

Minereurile din zone de conflict

Minereurile din zone de conflict sau minereurile extrase în condiții de conflict armat sau cu încălcarea drepturilor omului reprezintă o componentă importantă a „blestemului resurselor” care face prezentul regulament atât de necesar. Deși comunitatea internațională a pus în practică o serie de inițiative menite să îmbunătățească situația sectorului internațional al mineritului, printre care sistemul de certificare pentru Procesul Kimberley (KPCS), Orientările OCDE privind datoria de a asigura o aprovizionare responsabilă cu minereuri din zone afectate de conflicte și din zone cu grad mare de risc și Legea Dodd Frank, mai sunt încă multe de făcut pentru a soluționa problema conflictelor și încălcărilor drepturilor omului în sectorul minier.

Eforturile recente de rupere a legăturilor dintre lanțurile de aprovizionare internaționale și conflictele armate violente s-au concentrat în principal asupra estului Republicii Democratice Congo (RDC), însă este nevoie și de măsuri care să abordeze riscurile legate de aprovizionarea companiilor europene cu resurse naturale provenind din alte zone afectate de conflicte și zone cu grad ridicat de risc.

Sistemele existente de certificare a minereurilor reprezintă o nouă etapă în vederea creării unui lanț de aprovizionare mai transparent, vizând, printre altele, minele și topitoarele și fac parte dintr-o soluție mai amplă menită să abordeze aspectele legate de drepturile omului în mod eficient. Cu toate acestea, pentru a spori inițiativele de acest fel, comunitatea internațională și industriile extractive trebuie să continue să coopereze cu scopul de a dezvolta o abordare comună și cuprinzătoare pentru minereurile din zone de conflict, care să meargă mai departe de prevenirea finanțării conflictelor și să cuprindă și aspecte legate de drepturile

omului, condițiile de muncă și standardele de mediu.

În acest scop, raportorul consideră că UE ar trebui să adopte acte legislative care să le impună întreprinderilor europene să efectueze verificări legate de lanțul de aprovizionare pentru a se asigura că, atunci când produc sau comercializează resurse naturale, nu contribuie la finanțarea conflictelor sau la încălcarea drepturilor omului. În special, este necesar un regulament al UE cu un domeniu de aplicare amplu bazat pe cadrele internaționale existente; acesta ar constitui o etapă importantă în vederea asigurării unui acces sustenabil și responsabil al întreprinderilor în cauză la resurse naturale esențiale. De asemenea, un astfel de regulament ar garanta respectarea de către întreprinderile europene a unor cerințe echivalente celor prevăzute la secțiunea 1502 al Legii Dodd Frank, ținând seama, totodată, de deficiențele acesteia.

Impunerea unei obligații de efectuare de verificări ale lanțului de aprovizionare pentru întreprinderi nu va fi de ajuns pentru a rupe cu adevărat legătura dintre conflictele armate și exploatarea minereurilor. Prin urmare, raportoarea solicită elaborarea unei strategii mai ample, care să includă programe de dezvoltare ce sprijină, printre altele, dezvoltarea instituțională, formalizarea sectorului minier, prevenirea cazurilor de încălcare a drepturilor omului și implementarea unor standarde de muncă fundamentale. Este singurul mod de a determina populațiile locale să nu se implice în activități de contrabandă sau în grupări rebele pentru a-și asigura traiul de zi cu zi, fiind astfel, mai rentabil să ia parte la inițiative internaționale legate de aprovizionarea sustenabilă.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	11.2.2014
Rezultatul votului final	+ : 20 - : 3 0 : 0
Membri titulari prezenți la votul final	Thijs Berman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Mikael Gustafsson, Bill Newton Dunn, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Keith Taylor, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Membri supleanți prezenți la votul final	Philippe Boulland, Emer Costello, Edvard Kožušník, Csaba Óry, Cristian Dan Preda, Judith Sargentini
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Josefa Andrés Barea, Małgorzata Handzlik, Tadeusz Ross